

Sündinud on uus Põlva vald

Kuidas ja mis ajast tekkis uus Põlva vald?

Ahja valla, Mooste valla, Laheda valla, Põlva valla ja Vastse-Kuuste valla ühinemise teel moodustus 22.10.2017 uus omavalitsusüksus – Põlva vald.

Uus avalik-õiguslik juriidiline isik ehk omavalitsus tekkis Põlva Vallavolikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval. Valimistulemuste väljakuulutamise päevaks loetakse kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 68 lg 3 järgi valimiskomisjoni poolt volikogu liikmete registreerimise otsuse avalikustamisele järgnevat päeva. Otsus avalikustati 21.10.2017 maakonnalehes Koit.

Valla nimeks on Põlva vald ja selle halduskeskus asub Põlva linnas. Uue Põlva valla territooriumi suurus on 705,9 km², kus elab ligikaudu 14 600 inimest.

Millised olid valimistulemused?

Kohalike omavalitsuste valimiste käigus käis uue Põlva valla haldusterritooriumil hääletamas 6733 inimest ehk siis 56,1% hääletusõigusega isikutest.

Kõige rohkem hääli kogus uue valla elanikelt Eesti Reformierakonna nimekirja – 1822 häält, millele järgnes Eesti Keskerakond 1659 hääle, valimisliit Tuleviku Põlvamaa 1165 hääle, Sotsiaaldemokraatlik Erakond 742 hääle, valimisliit Põlva Areng 663 hääle, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond 622 hääle ja üksikkandidaat 24 häälega.

Selline tulemus andis Reformierakonna nimekirjale uue Põlva valla volikogus 8 mandaati, Keskerakonnale 7, Valimisliidule Tuleviku Põlvamaa 5, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna nimekirjale 3, Eesti Konservatiivsele Rahvaerakonnale 2 ja valimisliidule Põlva Areng 2 mandaati.

Kandidaatidest kogus kõige enam hääli ühendvalla elanikelt Tarmo Tamm 310 (Eesti Keskerakond), talle järgnesid Igor Taro 299 (valimisliit Tuleviku Põlvamaa), Kuldar Leis 291 (Eesti Reformierakond), Indrek Käo 233 (Eesti Konservatiivne Rahvaerakond), Lennart Liba 230 (Eesti Reformierakond), Ülo Needo 217 (Eesti Reformierakond), Sirje Tobreluts 200 (Sotsiaaldemokraatlik Erakond) ja Georg Pelisaar 176 (Eesti Keskerakond) häälega.

Senise Põlva valla elanike hääled jagunesid nii: Keskerakonna poolt 1249 häält, Reformierakond sai vallakodanikelt 1014 häält, valimisliit Tuleviku Põlvamaa 883 häält, valimisliit Põlva Areng 481 häält, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond 371 häält ja üksikkandidaat 20 häält.

Kes uut Põlva valda juhtima hakkavad?

Uut Põlva valda hakkab juhtima 27-liikmeline vallavolikogu, mille liikmeteks valiti Tarmo Tamm, Georg Pelisaar, Janika Usin, Tarvo Asur, Ants Väärsi, Anne Nook ja Helle Virt-Lenk Eesti Keskerakonnast, Igor Taro, Koit Jostov, Arne Tilk, Janno Simso ja Kairit Numa valimisliidust Tuleviku Põlvamaa; Kuldar Leis, Lennart Liba, Ülo Needo, Uno Siitaja, Andres Vijar, Rasmus Kork, Liivi Maran ja Martti Rõigas Eesti Reformierakonnast, Indrek Käo ja Kalju Paalman Eesti Konservatiivsest Rahvaerakonnast ning Sirje Tobreluts, Anti Rütli ja Ahti Bleive Sotsiaaldemokraatlikust Erakonnast.

Millal algavad volikogu uue koosseisu liikmete volitused?

Vallavolikogu liikmete volitused algavad volikogu liikmete registreerimise otsuse avalikustamisele järgneval päeval. Otsus avalikustati 21.10.2017 maakonnalehes Koit. Põlva Vallavolikogu uue koosseisu liikmete volitused algasid 22.10.2017.

Volikogu esimene istung toimub 27. oktoobril 2017. Istungi päevakorras on volikogu esimehe ja aseesimehe valimine ning Ahja Vallavalitsuse, Mooste Vallavalitsuse, Laheda Vallavalitsuse, Põlva Vallavalitsuse ja Vastse-Kuuste Vallavalitsuse lahkumispalve arkaulamine.

Milline on uue valla sümbolika?

Kuni uue põhimääruse kehtestamiseni kasutatakse ühine mislepingus kokku lepitud ühineva valla sümbolikat – Põlva valla sümbolikat.

Leidmaks Ahja, Laheda, Mooste, Põlva ja Vastse-Kuuste valla ühinemisel moodustunud Põlva vallale vapi ja lipu sümboloid, on käimas sümbolika konkurs. Konkursile esitatud kavandid on esitatud heraldikanõuetele vastavuse hindamiseks Riigikantsleile. Konkursi võitja selgitatakse välja küsitluse teel elanike arvamusel. Küsitluse läbiviimise kohta avaldatakse teade ajalehes ja valla kodulehel.

Millal saab vald uue vallavanema?

Uue vallavanema valib volikogu kõige varem oma teisel istungil. Seniste vallavanemate volituste pikkus on seotud uue valitsuse ametisse kinnitamisega. Vanad valitsused (juhtimise mõttes) jätkavad tööd ning kõikide vallavanemate volitused kestavad kuni volikogu poolt uue valitsuse (täitevorgani) kinnitamiseni.

Uue valitsuse ametisse kinnitamisel täidab vallavalitsuse kui ametiasutuse juhi ülesandeid kõikides senistes ametiasutustes uus vallavanem. Ametiasutused korraldatakse volikogu otsusel ümber alates 01.01.2018.

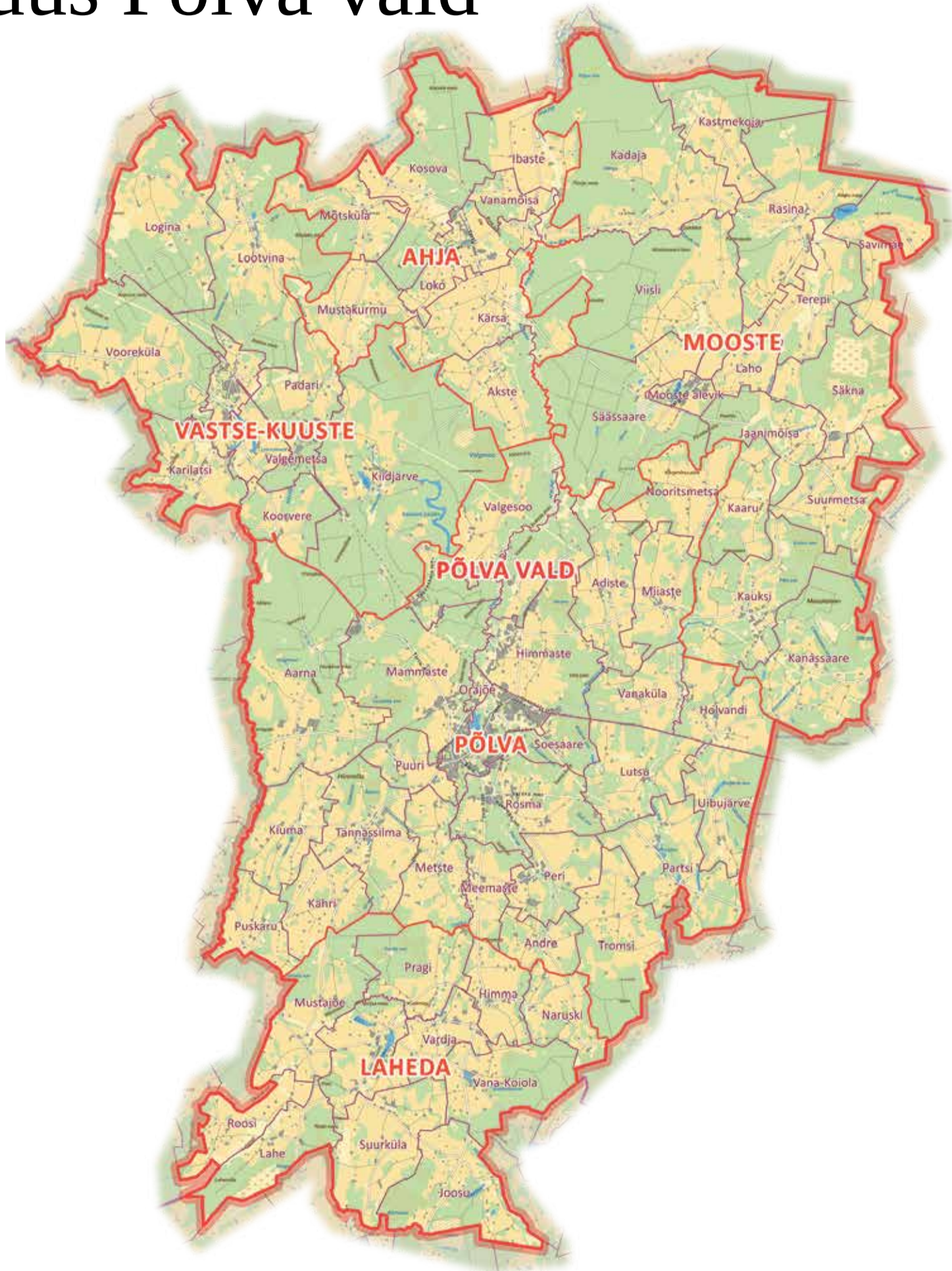
Kui kodanikul on vaja vallaga asju ajada, siis kuhu peab ta pöörduma?

Ahja Vallavalitsus, Laheda Vallavalitsus, Mooste Vallava-

litsus, Põlva Vallavalitsus ja Vastse-Kuuste Vallavalitsus ametiasutusena jätkavad oma ülesannete täitmist senistes asukohades kuni 31.12.2017.

See tähendab, et ühinevate valdade igapäevane töö jätkub sinnani nagu enne valimisi. Põlva piirkonna elanikul tuleb pöörduda kas Põlva Vallavalitsusse aadressile Kesk 15, Põlva linn (vallakantslei, finantsosakond, sotsiaalosakond, haridus- ja kultuuriosakond) või Võru tn 1, Põlva linn (ehitus- ja planeeringuosakond). Ahja, Laheda, Mooste ja Vastse-Kuuste piirkondade elanikel tuleb pöörduda oma senisesse vallamajja.

Uue kodulehe valmimiseni kajastatakse informatsiooni ühinemisejärgse Põlva valla kohta kõikide ühinenud omavalitsusüksustes ilmuvates infolehtedes ja kodulehtedel.

Volikogu istungilt

Põlva Vallavolikogu esimese koosseisu viiekümne teine istung toimus kolmapäeval, 11. oktoobril 2017 Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuse salongis. Osales 21 vallavolikogu liiget.

Seoses maavalitsuste tegevuse lõpetamisega tuleb alates 01.01.2018 maakonnakeskuse kohalikule omavalitsusele üle rahvastiku- ja perekonnaseisutoimingute ülesannete täitmise kohustus. Vastava kvalifikatsiooni ja töökogemusega ametnikke Põlva Vallavalitsuses ega ka ühinevate omavalitsusüksuste ametiasutustes teenistuses ei ole, mistõttu tuleb ametikoha täitmiseks korraldada avalik konkurss. Otsustati suurendada vallavalitsuse teenistuskohade koosseisu 1,0 ametikoha võrra ning alates 01.01.2018 võetakse teenistusse perekonnaseisuaametnik. Peale muudatuse kehtestamist on Põlva Vallavalitsuses kokku 35 teenistujat sh 24 ametnikku ja 11 töötajat.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning koolieelse lasteasutuse seaduses 1. septembril 2017 jõustunud muudatuse kohaselt on haldusjärelevalve teostamine haridusasutustes Haridus- ja Teadusministeeriumi ainupädevuses. Sellest tulenevalt muudeti Põlva valla üldhariduskoolide ja koolieelsete lasteasutuste põhimäärusi.

Võeti vastu Põlva valla 2017. aasta teine lisaelarve. Selle aluseks on toetusfondi ja sihtotstarbeliste eraldiste suuremine ning investeeringute eelarve muutmine seoses investeeringuobjektide kallinemisega. 2017. aasta eelarve teise lisaelarvega suurendatakse valla tulusid ja kulusid 1 592 796 euro võrra. Valla eelarve tulud suurenevad toetusfondi suurenemise, sihtotstarbeliste toetuste eraldamise ja laekunud tegevustoetuste võrra. Võetavast laenust suurenevad tulud 1 300 000 eurot.

Investeeringuobjektide osas muudetakse eelarvet objektide kallinemise tõttu. Vahendid kulude suurenemiseks kaetakse laenuga ja osaliselt mõnede objektide odavnemisest. Kokku muudetakse investeerimisobjektide eelarveid 1 314 024 euro ulatuses.

Anti nõusolek aktsiaseltsi "Põlva Haigla" aktsiakapitali muutmiseks, Tartu Ülikooli Kliinikumile anti eesõigusaktsiate märkimiseks ja kinnitati muudetud haigla põhikiri.

Otsusega anti Põlva Vallavalitsusele nõusolek aktsiaseltsi "Põlva Haigla" aktsiakapitali vähendamiseks aktsiate nimiväärtuse vähendamise teel ja aktsiakapitali vähendamisega samaaegselt aktsiakapitali suurendamiseks 800 112,60 euro võrra 1 568 712,60 euroni väljastades 3123 uut aktsiat nimiväärtusega 256,20 eurot. Aktsiakapitali vähendamisest alles jääva 189 900 euro võrra suurendatakse aktsiaseltsi "Põlva Haigla" eelmiste perioodide jaotamata kasumit. 3123 aktsia märkimise eesõigus antakse sihtasutusele Tartu Ülikooli Kliinikum kohustusega märkida kõik emiteeritud aktsiad hiljemalt 01.12.2017. Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum omandab kõik emiteeritud aktsiad ning tasub aktsiakapitali sissemaks summas 800 112,60 eurot hiljemalt 01.12.2017. Otsusega kinnitatakse aktsiaseltsi "Põlva Haigla" põhikiri uues redaktsioonis ning volitatakse vallavanem Georg Pelisaar sõlmima vajalikke lepinguid (sh aktsiate märkimise leping, aktsionäride leping). Põlva Vallavolikogu 29. juuni 2017. a otsus nr 1-3/30 tunnustatakse kehtetuks.

Jooksvate küsimuste päevakorrapunktis arutati Põlva valla üldplaneeringu avaliku arutelu tulemusi ja planeeringu kehtestamist, vallavanem Georg Pelisaar andis volikogule ülevaate eelarve laekumistest ja tänas vallavolikogu koostöö eest. Volikogu istung lõppes pildistamisega.

Uue volikogu esimese istungi kutsus kokku valla valimis komisjoni esimees hiljemalt seitsmendal päeval pärast valimistulemuste väljakuulutamist. Esimese istungi päevakorras on volikogu esimehe ja aseesimehe valimine ning valitsuse lahkumispalve ärakuulamine.

PT

Põlva Vallavalitsus otsib
avaliku konkursi korras

PÕLVA VALD

direktorit

Põlva Kultuuri- ja Huvikeskusele
tööle asumise aeg esimesel võimalusel

ja

perekonnaseisuaametnikku
tööle asumise aeg 1. jaanuar 2018

Kandideerimisdokumente oodatakse hiljemalt
6. novembril 2017

Rohkem infot Põlva Vallavalitsuse kodulehel
www.polva.ee

Anti üle Põlva valla hariduspreemiad

Fotol: vasakult Annika Muuga, Voldemar Ansi, Karin Simso ja Mai Tammvere

Põlva Koolis toimus 5. oktoobril õpetajate päeva puhul tänuüritus, kuhu olid kutsutud kõik Põlva valla haridusasutuste töötajad. Sündmusel anti üle Põlva valla hariduspreemiad ja tunnustati õpetajaid, kelle õpilased osalesid suvel Tallinnas XII noorte peol „Mina jään“.

Põlva valla hariduspreemia 2017 pälvisid Põlva Kooli klassiõpetaja **Karin Simso**, Põlva Spordikooli käsipallitreener **Kalmer Musting**, Põlva Kunstikooli joonistamise ja graafika õpetaja **Voldemar Ansi** ja Põlva Kooli matemaatikaõpetaja **Annika Muuga**.

Põlva Valla Aasta Noorõpetaja 2017 on Põlva Spordikooli maadlustreener **Elar Hani**, kes oma tegevusega on andnud maadlusklubile Lapiti uue hingamise. Tema saavutused tegevusportlasena on innustanud paljusid noori just seda spordiala harrastama.

Põlva valla Aasta Õpetaja 2017 on Põlva Lasteaed Pihlapuu lasteaiaõpetaja **Mai Tammvere**, kes on eeskujuks lastele ja kolleegidele oma suhtlemisstiilil ja suhtumiselt igasse inimesse. Ta on olnud mentor mitmele algajale õpetajale ning

praktikajuhendaja kõrgkoolis õppijatele. Ta on olnud lektor Tartu Ülikooli täienduskoolituskursustel ning jaganud õpetust ligi 150-le lasteaia juhile ja õpetajale üle terve Eestimaa.

Janika Usin
abivallavanem

24. augustil Räpina Aianduskoolis peetud traditsioonilisel Põlvamaa õpetajate augustifoorumil pälvisid tunnustuse üleriigilise konkursi "Eestimaa õpib ja tänab" nominentide hulgast järgmised Põlva valla õpetajad:

Põlvamaa aasta lasteaiaõpetaja:
Sirje Jürgenson (Põlva lasteaed Lepatriinu);
Põlvamaa aasta hariduse suunaja:
Veronika Grigorjev (Põlva Kool);
Põlvamaa aasta hariduse sõber:
Reno Olle (Põlva tantsuklubi Maarja).

Õnnitleme!

Noored noppisid raha Pihlaka tänava spordiväljaku uue katte jaoks

Väljak enne ...

... ja oktoobrikuu alguses

Sellel suvel avati taas noorte piirkondlike ideede projekti-fond Nopi Üles, mis toetab 7-26 aastaste noorte omaalgatuslike ideede elluviimise rahalist toetamist. Projekti tegevused edendavad noorte aktiivset eluhoiakut, panustades kodukoha arengusse.

Põlva noored Karolin Kalk ja Diana Kool koos sõpradega soovisid korda teha Põlva valla Pihlaka tänaval asuva multifunktsionaalse väljaku, vahetades välja vana katte kunstmuru vastu. Projekti rahastuse saamiseks oli vaja luua video või poster ning koguda kahe nädala jooksul Facebooki lehel vähemalt 150 meeldimist. Põlva noorte idee kogus vajaliku toetuse juba mõne tunniga ja nii oligi rahastus tagatud.

Suvelõpu ja sügise ilmad aga ei ole soosinud noorte initsiatiivi ning värvimisaktsioon jäi pooleli. Pool väljakut sai rõõmsama ilme, kuid lõpuni saab piirdeaed värvitud kevadel. Uus kate on juba paigas ja täidetud pehme kummipuruga.

Põlva valla noorsootöösutused ja meie ise täiskasvanutena saame aidata noortel oma tegevuste kaudu arendada omaalgatust ja mitteformaalset õppimist ning kogemuste omandamist tegevuse ja suhtlemise kaudu.

Janika Usin
abivallavanem

Põlva Muusikakool tähistas 50. aastapäeva

Esineb keelpilliorkestri järelkasv – noorema astme keelpilliansambel. Sigrid Lutsari foto

Põlva Muusikakool tähistas oma poolsajandit meeleoluka kontsert-aktusega, kus esinesid kooli õpilased ja vilistlased, noorema astme keelpilliansambel, vokaalansambel Blue-S, noorte kapell, lõõtsaansambel, duetid Sireli Salum ja Kristi Raias, Margot Suur ja Meelis Hainsoo ning keelpilliorkester.

Kui muusikakool 1967. aastal loodi, õppis seal 4 erialal kokku 55 last. 2017. aastal õpib koolis 123 õppurit põhiõppes ja 18 vabaõppes. Eelklassis osaleb 24 noort muusikahuvilist. Praegu saab teadmisi muusikaalal saab omandada 16 erialal: klaver, viiul, vioola, tšello, akordion, lõõtspill, rahvakannel, klassikaline kitarr, rütmimuusika kitarr, trompet, saksofon, plokkflööt, flööt, klarnet, pop-jazz trumm ja pop-jazz laul. Õpilased mängivad keelpilliorkestris, tegutseb noorema astme keelpilliansambel ja noorte kapell ning kaks vokaalansamblit. Võimalus on laulda kooli noorema astme ja vanema astme laulukooris.

Et kooli õpilased on konkurentsivõimelised, tõestavad vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel saavutatud kõrged tulemused. Kool pälvis Haridus- ja Teadusministeeriumi tunnustuse Parim huvikool 2016. Õpilased ja keelpilliorkester on saavutanud kõrgeid tulemusi vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel.

PT

Külaselts alustas Himmastes laululava ehitust

Septembri lõpupäevil algasid Himmaste külaplatsil laululava ehitustööd.

MTÜ Himmaste on aastaid külaplatsil küla üritusi korraldanud ja esinejad on üles astunud kas lageda taeva all või külakeskuse trepil mõningast varju pakkuva kitsa katuse all. Külaplatsil puudus siiani lava, mida oleks saanud anda esinejatele kasutada.

Lisaks asuvad platsil mitmed vaba aja veetmise kohad ja atraktsioonid nagu väikelaste mänguväljak, skatepark, korvpalliplats

ja võrkpalliplats. Kõigi nende kasutamisel on probleemiks, et ootamatute ilmamuutuste (näiteks vihm) korral puudub koht, kuhu lühiajaliselt varjule minna.

Uus rajatav multifunktsionaalne lava annab võimaluse kõik need probleemid lahendada. Lisaks sellele saame lava ehitamisega laiendada vaba aja veetmise võimalusi, kuna lava üks sein on kavandatud ronimisseinana lastele ja noortele ning plaanis on hakata lava tagaseina kasutama vabaõhu kino ekraanina filmide näitamiseks.

Lava rajajaks on MTÜ Himmaste, ehitamist rahastab Põlvamaa Partnerluskogu meetmest 3 „Heakorrastatud ja turvaline elukeskkond“ ning kaasrahastaja on Põlva vald. Ettevalmistavate tegevuste, projektijuhtimise, projekteerimise, heli ja esitlustehnika soetamise ja paigaldamise kulud kannab MTÜ Himmaste. Projekti kogumaksumus on ligi 29 000 eurot.

Lava hakkasime kavandama 2015. aasta augustis ja nüüd, septembris 2017 on jõutud reaalse ehitamiseni. Ehitaja leidmiseks viisime läbi riigihanke, kus võitjaks tuli kohalik firma Eston-V OÜ Eston Varuski juhtimisel.

Loodame, et ehitamine sujub viperusteta ja lava on peatselt külaelanike teenistuses. Täna kõiki siiani projekti panustajaid ja loodan heale koostööle edaspidi!

Andres Vijar
külavanem

Põlva Toidupank jagab Euroopa Liidu toiduabi

Toiduabi jagamine toimub
9. novembril ja 16. novembril
kell 10-13
Peri Sotsiaalkeskuses.

Toiduabi saavad
toimetulekutoetuse ja
vajaduspõhise peretoetuse saajad.

Info tel 799 9473 või 525 7220

Täiskasvanute hambaravihüvitisest

Tänavu 1. juulist kehtib igale ravikindlustusega täiskasvanule aastas vähemalt 30-eurone hambaravihüvitis. Kuna summa ei kandu üle järgmisesse kalendriaastas, tasub tänavune hüvitis enne aasta lõppu ära kasutada.

Põlva maakonnas saab täiskasvanute hambaravihüvitist 13. septembri seisuga kasutada neljas kohas: Põlvas Mäe Hambaravi OÜ ja Lõuna-Eesti Kliinik OÜ, Kanepis Bledent OÜ ning Rāpinas valas Dentes OÜ.

Kuidas hüvitist kasutada?

30-eurost hambaravihüvitist saab kasutada ühel hambarasti külastusel kuni 50% hambaraviarve eest tasumiseks ning teise (vähemalt) poole summast tasub patsient ise.

Rasedad, alla üheaastase lapse emad, osalise või puuduva töövõimega inimesed, üle 63-aastased eakad ning suurenenud hambaravivajadusega inimesed saavad alates 1. juulist hambaravihüvitist 85 eurot aastas ning nemad tasuvad raviarvest alati vähemalt 15% ise.

Hüvitist arvestatakse patsiendi arvelt maha kohe ham-

barasti juures makstes ning hiljem ei pea inimene esitama ühtegi dokumenti või avaldust.

Hüvitist saab kasutada ainult nende hambaarstide juures, kes on haigekassa partnerid. Seda, kas arst on sõlminud vastava lepingu, tasub alati aega kinni pannes kliinikult küsida või vaadata haigekassa kodulehelt www.haigekassa.ee/hambaravi

Üks hüvitist kehtib ühel kalendriaastal

30 või 85 euro suurust hüvitist saab kasutada kuni kalendriaasta lõpuni ning kasutamata jäänud summa järgmisesse aastasse üle ei kandu.

Kui patsiendil jääb hambarasti visiidil mingi osa hüvitisest kasutamata (näiteks 10 eurot), saab jääki kasutada järgmisel külastusel sama kalendriaasta sees kuni 31. detsembrini.

Alates jaanuari algusest on kõigil ravikindlustatud täiskasvanutel taas aasta jooksul kasutamiseks vastavalt kas 30 või 85 euro suurune hambaravihüvitis.

Kui patsient saabub hambarasti juurde, saab ta küsida enne visiiti arstilt või registreeritud, kui suur on tema hambaravihüvitise jääk.

Hüvitist kehtib ainult esmavalikele teenustele

Täiskasvanute hambaravihüvitist kehtib ainult esmavalikele teenustele, mis on kirjas haigekassa tervishoiuteenuste loetelus: hambaarsti vastuvõtt, diagnostika (sh röntgenülevõtted), ravimi asetamine ja ajutise täidise paigaldamine, püsiva täidise paigaldamine, hamba eemaldamine, mädakolde avamine ja ravimine, juureravi, igemealuse hamba-kivi kirurgiline eemaldamine ja tuimestus.

Enne visiiti tasub alati huvi tunda, milliseid teenuseid hambarast teile osutab ning kas need kuuluvad hüvitatavate nimekirja või mitte. Nii saab vältida ootamatusi arve tasumisega.

Kuidas arvutatakse hüvitatavat summat aga siis, kui arst osutab nii nimekirja kuuluvaid kui ka mittekuuluvaid teenuseid? Sel juhul arvestatakse hüvitise summa maha ainult nende teenuste eest, mis on kirjas esmavalikele teenuste nimekirjas. Ülejäänud teenuste eest tasub patsient täishinda vastavalt hambarasti hinnakirjale.

Näiteks, kui hambarast paigaldas teile ühel vastuvõ-

tul täidise ning valgendas teie hambaid, saab hüvitist kasutada ainult vastuvõtu ja täidise paigaldamise eest. Hammaste valgendamise eest tasute täishinda.

Hambaarst võib patsiendilt küsida ka visiiditasu 5 eurot (v.a lapseootel naistel).

Mis saab proteesihüvitisest?

Alates 1. juulist kehtib uus täiskasvanu hambaproteesihüvitise määru. Proteesihüvitist on võimalik kasutada kolme aasta peale summas 260 eurot.

Proteesihüvitisele on õigus ravikindlustusega töövõimetuspensionäridel, vanaduspensionäridel, üle 63-aastastel ning osalise või puuduva töövõimega inimestel.

Proteesihüvitise taotlemiseks on kaks võimalust: 1) esitada haigekassale hambaproteeside hüvitise avaldus ja proteesimistööde eest tasumist tõendav dokument või 2) esitada proteesitegijale avaldus, kus taotleja kulude kandmist hüvitise ulatuses otse proteesitegijale.

Kõik proteesihüvitise taotlemiseks vajalikud avaldused leiate haigekassa kodulehelt www.haigekassa.ee (Avaleht -> Dokumendid ja blanketid)

või haigekassa klienditeenindusest.

Pane tähele! Alates 1. jaanuarist 2018 ei pea enam proteesihüvitise saamiseks avaldust tagantjärele esitama, kogu arveldus toimub otse hambarasti ja haigekassa vahel ehk soodustust arvestatakse raviarvelt maha hambarasti juures maksmise hetkel.

Rohkem infot hüvitiste ja hambaravipartnerite kohta saab lugeda www.haigekassa.ee/hambaravi, küsida haigekassa klienditelefonilt 669 6630 (E-R kell 08.30-16.30) ning klienditeenindusest või saates allkirjastatud avalduse info@haigekassa.ee, samuti riigiportaalist www.eesti.ee.

Näiteid hüvitise arvestamisest 30 euro näide (1)

Kui hambaravi arve on näiteks 50 eurot ja te saite selle eest esmavaliklike teenuseid, mis kuuluvad hüvitatavate teenuste nimekirja, tasute teie 50% raviarvest ehk 25 eurot ja teise 50% hüvitab haigekassa. Kui külastate sama aasta jooksul veel kord hambarasti, hüvitab haigekassa järgmisest raviarvest veel 5 eurot, kuna teie hüvitise kogusumma on 30 eurot ühes kalendriaastas.

30 euro näide (2)

Kui hambaravi arve on näiteks 85 eurot ja te saite hüvitatavaid teenuseid 40 euro eest ning mitte hüvitatavaid teenuseid 45 euro eest, tasute ise 65 eurot (ehk 50% 40 eurost + 45 eurot) ning haigekassa tasub 50% hüvitatavate teenuste summast ehk 20 eurot. Teile jääb samal kalendriaastal kasutamiseks hüvitise jääk 10 eurot.

30 euro näide (3)

Kui hambaravi arve on 70 eurot ja kõik teile osutatud teenused on hüvitatavate teenuste nimekirjas, tasute ise 40 eurot ning haigekassa hüvitab 30 eurot. Pärast visiiti on teil selleks kalendriaastaks hambaravihüvitist kasutatud.

85 euro näide

Kui hambaravi arve on 60 eurot ja saite selle eest esmavaliklike teenuseid, tasute ise 9 eurot ehk 15% ja haigekassa hüvitab 85% ehk 51 eurot. Pärast visiiti on teie hüvitise jääk 34 eurot, mida saate kasutada järgmisel hambarasti visiidil sama kalendriaasta sees.

www.haigekassa.ee

Seitse riiki seitsme päevaga Õppereis Strasbourgi

Põlva Kooli 40 õpetajat ja töötajat said külastada Euroopa Parlamenti Strasbourgis Prantsusmaal, et tutvuda Euroopa Parlamendi töökorraldusega. Europarlamendi külastusele liiks väisasime kosmoseülikooli ja tutvusime Strasbourgi vaatamisväärsustega.

Hommikul suundusime Prantsusmaa rahvusvahelise kosmoseülikooli (ISU= International Space University). Strasbourgis asuvas mainekas kosmoseülikoolis koolitatakse kosmosesektori tulevase juhte ja seal on õpinud ka kolm eestlast. Koolist saadakse mitmekülgseid teadmisi kosmosesektorist, kuna õppekava hõlmab nii inseneriteadust, astrofüüsikat, teadmisi kosmosesõidukitest, filosoofiast, meditsiinist ja veel palju muudki. ISU-se saavad kandideerida tudengid üle maailma, ent igal aastal võetakse neist vastu vaid 50. Üliõpilasi on koolis 100 erinevast riigist.

Esimese päeva õhtul Strasbourgi vanalinna tänavatel jalutades ahmisisime kauneid Strasbourgi vaateid. Linna läbib mitmeharuline Illi jõgi, mida ületavad paljud sillad. Majad jõe ääres on saksapärase ja kannavad saksa keeles nimetust fachwerkhäuser. Roomlased rajasid siia asustuse juba 2000 aastat tagasi. Hiljem on linn käinud korduvalt käest kätte, olles kord saksa, kord prantsuse linn. Sildade alt saab läbi sõita peamiselt turistidele mõeldud veesõidukitega ning osa meie grupist kasutas laevasõidu-

võimalust. Teised veetsid aega Strasbourgi vanalinnas jalutades või prantsuse köögi roogi nautides.

Raekoja ees seisab aukohal Napoleoni sõdade kindrali Kléberi monument. Ka saksa esitrükkalile Gutenbergile on tänu kirjalikule leiutamisele püstitatud monument, mis asub Gutenbergi väljakul. Kuidagi ei saa mainimata jätta ka Strasbourgi katedraali (144 m), mis on väidetavalt kõrgeim 15. sajandist pärinev ehitis maailmas.

Meie õppereisi peaesmärk oli Euroopa Parlamendiga tutvumine ja Eesti saadikuga kohtumine. Külastäigu aitas ette valmistada Jana Jalvi-Robertson, kes on parlamendi külastusteenistuse ametnik. Proua Jalvi-Robertson tutvustas Põlva Kooli töötajatele oma ettekandes Euroopa Parlamenti laiemalt ning kordas üle põhitõed Euroopa Liidu toimimise kohta, rääkides Europarlamendi fraktsioonidest ja saadikute igapäevasest töökorraldusest.

Euroopa parlamendisaadikuks, kellega kohtusime, oli Kaja Kallas, kes tutvustas meile pisut parlamendisaadiku elu „kõõgipoolt“.

Parlamendi liikmena kuulub Kaja Kallas Euroopa Demokraatide ja Liberaalide (ALDE) fraktsiooni ning ta on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni liige, lisaks veel siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni asendusliige. Märtsis valiti Kaja Kallas digivaldkonna kümne mõjukama eurosaadiku hulka. Mõeldes, et Euroopa Parlamendis on 751 saadikut, on see imetlusväärne tulemus.

Viimasena saime ära käia suures saalis. Teisipäevaõhtune plenaaristung oli üsna rahvavaene – lisaks kõnepidajatele oli kohal vaid mõnikümmend saadikut. Teemaks,

mida arutati, oli „Lapsega sõlmitud abielude kaotamine.“ Meile selgitati, et saalis toimuvat saab jälgida ka monitoridelt üle terve maja ning kuulata originaalteksti või tõlget internetis, mistõttu paljud saadikud käivadki vaid saalis hääletamas.

Meie buss võttis suuna kodu poole kolmapäeva hommikul pärast hommikusööki. Kuna reisisime bussiga, siis saime näha ka teisi Euroopa riike. Minnes peatusime Tšehhi pealinnas Prahhas, kus tutvusime põgusalt vanalinna, nägime oma silmaga ära sealse raekoja kuulsast astronoomilise kella, keskraud-

teejaama, jalutasime Vaclavi väljakul ja Karli sillal. Tagasiteel tegime pikema peatuse Viinis. Austria pealinn tervitas meid oma suurejoonelise arhitektuuriga õhtutulede valguses. Oma silmaga sai ära nähtud Ringstrassel asuv parlamendihoone, Hofburgi kompleks, ratsakool, raekoda, Püha Stephani Toomkirik, mis on Viini üks sümboleid, Kolmainu ehk Katkusamm, Hundertwasseri arhitektuuririime - Landstraße linnaosas asuv kortermaja ja läbi busiakuksa veel palju muudki, nagu näiteks kuldsest sädelev vallsikuningas Straussi mälestussammas. Mällu sööbisid

Läti, Leedu, Poola ja Saksamaa hingematvalt kaunid looduspildid.

Külaskäik Strasbourgi oli väga meeldiv ja hariv ning siinkohal avaldame tänu õppereisi teoks saamise eest kohapealsele „vedurile“, kellega oli füüsikaõpetaja Jaak Kepp, külastustega tegelevale Jana Jalvi-Robertsonile ning meile pühendatud aja eest parlamendisaadik Kaja Kallasele. Reis sai teoks tänu Euroopa Parlamendi külastus- ja seminarideosakonna rahalisele toetusele. Nädala vältel oli meile giid-reisijuhiks Eha Lambing Teele reisibüroost.

Iga kingsepp tahab jääda oma liistude juurde, nii tunneb õpetaja rõõmu õpetamisest, aga noortele võiks külastäik Strasbourgi anda ehk tõuke Euroopa institutsioonidesse praktikale või tööle minemiseks. Põlva Kool on põhikool, mistõttu meie õpilased ei saa veel konkursil osaleda, aga gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste õpilastele on Euroopa Parlamendi infobüroo esitanud näiteks üleskutse osalemaks Euroscola videokonkursil, kus teemaks „Kui ma oleksin Euroopa Parlamendi liige“. Üheksa parimat videoklippi saatnud kooligruppi saavad võimaluse külastada Euroopa Parlamenti Strasbourgis 2018. aasta esimeses pooles.

Tiina Villako
Põlva Kooli saksa keele õpetaja

Viisakus algab meist endist. Ka liikluses

Põlva Lasteaed Pihlapuu liitus Maanteeameti kampaaniaga „Viisakus algab meist endist. Ka liikluses.“ Esmakordselt liiklusviisakuse teemal läbiviidava kampaania eesmärgiks on teadvustada liiklejatele, et ohutum ja stressivabam liiklus algab iga inimese enda liikluskäitumisest.

Kahe nädala jooksul rääkisid kõikide rühmade lapsed liiklusega seotud teemadel - jalakäijad, sõidukid, liiklusemärgid ja ohud liikluses. Käidi õppekäikudel - uuriti, vaadeldi liiklust, liiklejaid, korra ja harjutati ohutult liiklemise põhitõdesid, sõideti linnaliinibussiga. Pipi ja Poku, Mõmmi ja Kakukese ning Muumi ja Lotte rühmad viisid koostöömeeskonnapäevadel läbi ühised liiklusteemalised ettevõtmised.

Kas Sina tead, kuidas suhelda, tervitada, tänada liiklussituatsioonis? Seda õpiti, harjutati, nii rühmas, õuealal, tänaval liigeldes kui ka kodus lapsevanematega arutades. Õpetajad valmistasid ette erinevaid teemakohaseid materjale, mängu, lavastusi. Rühmades läbiviidavaid tegevusi toetas maanteeameti ennetustöö osakonna spetsialisti Kerli Tallo koolitus lasteaiaõpetajatele.

Kolmapäeval, 11. oktoobril viis Kerli Tallo läbi liikluskampaaniat ja liiklusohutust tutvustava koolituse lapsevanematele. Lisaks peatuti lastevanemate õhtul ka lasteaia parkimiskorralduse ja -ohutuse teemaatil, seda nii suure parklas kui ka jalgvärava juures.

Pihlapuu lasteaial on nüüd olemas asutuse logoga helkurid. Iga laps sai helkuri reedel, 20. oktoobril toimival ülemajalisel liiklusteemalisel mänguhommikul. Maanteeameti poolt aga on igale lapsele tulemas kingituseks rindnamärk „Olen viisakas liikleja“.

Liiklusohutusele pöörame tähelepanu ka edaspidi. Kutsume kõiki olema viisakad, tähelepanelikud, olema eeskujuks sest, liiklusviisakust mõjutab kõige enam liiklejate endi positiivne eeskuju.

Kaire Hääl
Põlva lasteaed Pihlapuu direktor

Meie kodukoht on täiega äge! Ehk kuidas kirjanik Markus Saksatamm Põlvast inspiratsiooni sai

Kirjanik Markus Saksatamm annab teada: „Peaaegu ütlesin, et sel kevadel oli mul palju kohtumisi lugejatega. Aprillis käisin ka Põlvas, õõbisin pastoraadis, mille ees oli pontšikuputka; meeleltul hea lõhn ulatus raamatukoguni välja - võib öelda, et lõhna järgi ma kohale läksingi. Kirjutasin jutu, kus igasugu veidrased tegelased seisavad pontšikuputka järjekorras. Hiljem muutusid pontšikud miskipärast pannkookideks ja lõpptulemus ilmus ajakirjas Täheke. Palju tervisi, Põlva ja Vastse-Kuuste noored! Teie kodukoht on ikka täiega äge!“

Vahvad pildid joonistas kunstnik Hillar Mets. Siinkohal on neid avaldatud vaid mõni, ülejäänuid saab vaadata ja sinna juurde kuuluvat teksti lugeda ajakirja Täheke septembrinumbrist.

Võimlemisõps paneb kookid enne söömist pikkuse järjekorda.

Valevorst: sööb kooki ära, aga pärast salgab.

Laps sööb kooki ära ja küsib kohe teise juurde!

Argpüks: sööb kooki kinnisilmi. Pärast püüab juhtunut unustada.

Kuidas Põlvamaa noor saab oma elu muuta?

Kui mõni Põlvamaa noormees või neiu tunneb, et elu ei ole läinud plaanitud, kui kool on pooleli jäänud, kui sobivat tööd ei leia või pole kellelegi oma probleeme kurta – siis lahendus ootab siinsamas Põlvas. See koht on Põlva Noorte Tugila!

Tugilas saab iga 15-26-aastane noor toetust oma probleemide lahendamiseks või soovitud elumuutuse tegemiseks, ilma et keegi tema seniseid valikuid või olukorda hukka mõistaks. Kui noor ei julge ise tulla keskusesse, siis Põlva Tugila töötajad Nele Valss ja Annika Ladva on alati valmis suhtlema noortega seal, kus noori enim kohtab, sh tänaval, koolides, üritustel, vabaajakeskustes jm.

Noorte Tugilal on üle Eesti näidata ette sadu väga erinevaid lugusid, kuidas koolist eemale jäänud või pikka aega töötud olnud noored, kes ise ei usugi, et asjad võiksid paremuse poole minna, on õige pea suutnud probleemid lahendada, leidnud töö või jätkanud haridusteed.

Millised on noorte probleemid?

Noorte Tugila keskuste poole on pöördunud väga erineva tausta ja probleemidega noored. On neid, kellel on olnud kodustega tülisid või õppimise-käitumisega probleeme ning see on viinud koolist lahkumiseni. Mõned noored ei ole pikka aega leidnud tööd, neil on majanduslikud probleemid või on sotsiaalsed oskused kehavad. Kui koolialised arvavad, et täiskasvanute elu on lihtsam, siis tegelikult ei pruugi see nii olla – ka 25-26-aastased võivad olla abitud või väga suures hädas, kui neil pole haridust ega töökohta või on suur hirm töölemineku ja ebaõnnestumiste ees.

Noorte Tugila suudab väga erinevate probleemide korral noori nõustada ja julgustada, vajalikku tuge pakkuda (tihti koostööpartnerite abiga), vahendada noori suhtluses kooli või tööandjaga, pakkuda noorsootöö parimaid võimalusi, tegutsemist noortekeskustes, suhtlust teiste samasuguses olukorras noortega ja palju muud.

Näiteks soovitas üks sotsiaalpedagoog pöörduda Noorte Tugila poole riskigrupi kuulunud 15aastastel noormeesel, kes teatasid, et nad ei taha edasi õppida ega tööle minna. Koolis oli neile öeldud, et matemaatikas nad kindlasti läbi ei saa ja põhikooli ei lõpeta. Noorte Tugila töötaja julgustas noori

mitte alla andma ning ühiselt asuti pärast kooli matemaatikat õppima ja teemasid üksikasjalikult läbi arutama. Juba mõne nädala pärast oli näha tulemusi ja poiste enesekindluse kasvu. Mis aga kõige tähtsam – noormehed said matemaatikaeksami tehtud, taastasid enesekindluse ja mõistsid, et suudavad ja ka tahavad ikkagi edasi õppida. Mis oleks neist saanud, kui nad olekski kõigele käega löönud? Lõpetamata haridus on üks peamisi põhjusi, miks noortel on raske tööturule siseneda ja sobivat tööd leida.

Vahel on algul keerulisena tundunud probleemid üsna kergelt lahendatavad. Näiteks pöördus selle aasta algul Noorte Tugila poole täisealine töötu noormees, kes oli kodus olnud kaks aastat ning viimati jäi tal pooleli kutsekool. Selgus, et tema suurim takistus oli hirm kandideerimiste ees. Tugila spetsialistiga vesteldes selgus, et olukord polegi lootusetu – ta vajas ainult abi dokumentide koostamisel, lisaks harjutati temaga mitmeid kordi läbi kandideerimisvestlusi ja võimalikke reaktsioone. Nüüd on noormees tööl ja oma eluga rahul. Selliseid näiteid, kus tööle minekut takistab hirm või kartus läbikukkumiste ees, on üsna palju, aga sellest on võimalik üle saada. Üheks võimaluseks, mida Tugilad ka noortele pakuvad, on proovida vabatahtlikku tööd, samuti tööharjutust või praktikat, mis tihti annavad noorele positiivse kinnituse, et nad on tegelikult tublid ja võimekad.

Põlvas on Noorte Tugila programm tegutsenud aasta ning töö noortega jätkub – võimalusi elu paremaks või põnevamaks muuta tuleb noorte jaoks üha juurde.

Noorte Tugila peamine eesmärk on kõigile haridusest või töölt eemale jäänud noortele ja nende vanematele kinnitada, et olukord pole kindlasti lootusetu, seda saab muuta ja see muutus ei pruugi tähendada vaeva ja valu, vaid võib toimuda väga positiivselt – enesekindluse kasvu, oma võimete tundmaõppimise, uute sõprade leidmise ja huvitavate tegevuste kaudu.

Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse elluviidava Noorte Tugila projekti kaudu on kogu Eestis juba üle kolme tuhande noore jõudnud (või kohe jõudmas) tööturule või uuesti kooli. Statistika järgi oli Tugila programm esimese tegevusaasta jooksul noorte toetamisel väga edukas just Lõuna-Eestis ja see näitab, et noorte toetamisel ollakse õigel teel.

Kus asub Põlva Noorte Tugila?

Põlva Avatud Noortekeskus (vt ka www.tugila.ee) ja <https://www.facebook.com/Polvanoortetugila> asub aadressil Kesk 15. Noorte Tugilasse on oodatud kõik 15-26aastased noored, kes ei õpi või ei tööta. Samuti on oodatud kõik noored, kes tunnevad, et nende elu ei ole kõik läinud plaanitud või on raskusi, millest ei suuda ise jagu saada. Kes ei soovi tulla üksi, võib võtta alati sõbra või pereliikme kaasa.

Nii et Põlvamaa noor, tule, vaata ja räägime, kuidas saad sina oma elu paremaks või huvitavamaks muuta või probleemidele lahenduse leida. Igale probleemile on lahendus.

Noorte Tugila on osa Euroopa poolt algatatud Eesti Noortegarantii riiklikust tegevuskavast, mille eesmärgiks on töö kaotanud või koolist lahkunud noortele võimalikult kiire naasmine ühiskonnale. Eestis toimib programm 144 omavalitsuses. Noortekeskuste Noorte Tugila programmi tegevusi rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ raames. Noorte Tugila programmi viib ellu Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus.

Nele Valss

Põlva Tugila/Põlva ANK

Minifirma Puujuurikas2 liikmed käisid majanduskonverentsil

Minifirma Puujuurikas2 liikmed osalesid 28. septembril ajalehe Äripäev korraldatud ettevõtjate majanduskonverentsil „Äriplaan 2018“. See tore pakumine oli seotud firma tootega. Konverentsi esinejatele, keda oli 15, telliti kingituseks Puujuurikas2 poolt valmistatud puust pastapliiatsid ürituse graveeringuga. Üritus toimus Tallinnas Nordea Kontserdimajas, osalejateks ettevõtjad, firmade juhid, omavalitsuste töötajad, nelja õpilasfirma liikmed ja soodushinnaga üritusele pääsenud tudengid. Ettekandjatele oli antud täpselt 30 minutit oma tööde ja tegemiste tutvustamiseks. Ettekanded olid huvitavad, vahel humoorikad ja sinna sisse oli peidetud tarku ning nutikaid ütlemisi. Oli üks ütlemata huvitav ja väarikas üritus.

Järgnevalt väike ülevaade huvitavatest ütlemistest ja nõuanetest: „Ettevõtjaks hakkamine tähendab suure ebakindlusega silmitsi seismist. See nõuab järgitavat pühendumist“. „Avatus on Eesti majanduse eduvedur“. „Vajalike oskustega töötajate nappus on peamiseks majanduskasvu takistuseks“. (EV peaminister J. Ratas)

„Aeg on valuuta“. „Mõttele, kuidas kliendile aega anda“. „Pakid postkontori asemel pakiautomaadist võttes, saad kaasa 15 minutit lisa-aega“. „Meie eesmärk on, et kodupakiautomaat ei maks rohkem kui hea telefon“. (Cleveroni juhataja esimees ja kaasasutaja A. Kütt) Kodupakiautomaadi prototüüp oli laival ja toomis 100%, see on juba lähitulevik, mitte kauge ulme.

„Visake ära oma järgmise aasta graafikud ja statistika, mis põhinevad minevikul. Tulevikku hakkavad mõjutama ootamatud telefonikõned ja turumuutused, mida ei saa kuidagi ette ennustada!“ (Rand ja Tuulberg Grupi üks omanikke R. Rand)

„Meie väljakutse on leida noori, kelle kirg oleks maal elada. Parim praktika oleks, kui neil oleks kasvamas kolm poega“. „Maa töö ei ole enam nii must. Nutikad lahendused teevad selle ka atraktiivsemaks“. Nii ütles „21. sajandi elus talupoeg“, Jaak Läänemets Uuetoa talu peremees.

„Tunne, et me teeme midagi olulist. Võtame kliendilt tema valu ära, aitame säästa aega ja raha. See paneb igal hommikul voodist tõusma“. „Visiooni jõud ja missiooni tähtsus“. (IT-ettevõtte MarkIT asutaja ja juht A. Agasild)

„See, et sa oled kellegi elutoas (jutt käis Estonia klaverist), ei tähenda veel, et sa keegi maailmas oled“. „Imelik on hea olla. See pakub huvi ja jääb meelde“. Sellised mõtted tulid Armin Kõomäele, ettevõtjale ja kirjanikule, maailmas reisisid, kui tal tuli seletada kust riigist ta pärit on ja kui palju/vähe meid on.

„Startupide tegijad ongi vist natuke kiiksuga“. „Minu 10 startupist ainult kaks on õnnestunud, aga ma pean ennast edukaks“. (Investor, Starship Technologiesi asutaja A. Heinla)

Ürituse järgselt jõudis meieni, läbi SA Põlvamaa Arenduskeskuse, üks tore üllatus. See oli järgmine:

Tere,

Tänu korraldajatele sain Äriplaani konverentsil Puujuurika pastaka omanikuks, suur aitäh!

Pastakas on tore, istub hästi käes ja temaga on pehme kirjutada. Saadan tänusõnad teile ja palun Puujuurika poistele edasi anda.

Tervitades Antti Moppel, Olerex omanik

Kaia Tamm

Põlva Kooli majandusõpetaja
minifirma juhendaja

Paber, kile, plekk ja stants, aga eelkõige loovus!

Viimasel ajal on kombeks Eesti Vabariigile kingitusi teha. Tallinna Keskraamatukogu mõtles välja tore kingitus, kutsudes raamatukogusid üle Eesti eksponeerima noorte kunstnike töid. Projektiga „Noor, loo, too kunst raamatukokku“ on liitunud palju raamatukogusid, nende hulgas ka Põlva Keskraamatukogu. Kuigi põhiline näituste eksponeerimine seisab ees 2018. aastal, sai projekt alguse juba tänavu. Kuna välja kuulutati ka rahataotlusvoor, panid kunstikool ja raamatukogu pead kokku ja otsustasid osta märgipressi. Lisaks sai keskraamatukogu näituseriidual.

Põlva Kunstikooli direktor Anne Prangel süvenes märgipressi hingeellu (sealhulgas väikestesse kapriisidesse), sai masina käsitsemise hästi selgeks ja asus 22. septembril keskraamatukogu saalis lapsi juhendama. Kõigepealt arutati märkide olemuse üle. Selgeks sai, et märgiga on hea midagi olulist väljendada. Seda saab teha ka koomiksitema kaudu, mille õpetaja oli välja valinud. Eelkõige võeti kasutusele raamatukogus kapsaks loetud väljaanded. Lapsed valisid välja sobiva koha märgi kujundamiseks, täiendasid seda soovi korral mõne omapoolse sõna või väljendiga ja lõikasid välja. Seejärel läks märk õpetaja heakskiidul „tootmisse“: pisut kilet, plekki ja stantsimist ning oligi valmis! (Kuna õpetaja on nõudlik, tuli mõned kavandid ka ümber teha.) Koolituse lõpus vaadati mitukümmend toredat märki ühiselt üle, õpetaja kommentaarid olid sealjuures tabavad ja sügavad, kinnitades veel kord, et koomiksižanr pole sugugikerglane. Suur tänu Anne Prangelile ja tema õpilastele! Muide, õpetajal on märkide loomisega seoses veel palju ideid (näiteks helkurmärkide valmistamine).

Kunstiprojekti kohta saab lähemalt lugeda Põlva Keskraamatukogu kodulehelt (www.raamat.polva.ee). Kuna näituste kava pannakse kokku novembri lõpul, jõuab väga kiiresti tegutsedes veel oma näitusetaotluse esitada.

Põlva Keskraamatukogu

PÕLVA

- **Kirjandustuur „Sõnaränd“** 9. novembril kell 12 raamatukogu saalis. Külalised kirjanikud Maimu Berg, Birk Rohelend, Kaupo Meiel ja Andrei Hvostov. Tuuri peakorraldajad on Eesti Kirjanike Liit ja Eesti Rahvusraamatukogu, toetab Eesti Kultuurkapital.
- **Raamatunäitus „Raamat räägib vaikselt, aga targalt“** 16. oktoobrist kuni 14. novembrini näitusevitriinis.
- **HIMMASTE**
- **Laste lugemispäevad** 3. ja 17. novembril kell 17.
- **Lasteüritus „Kuidas tähistada mardipäeva“** 9. novembril kell 17.
- **Väärivate pärastlõuna** „Mardist jõuluni“ 24. novembril kell 16. Eestlaste rahvakombeid tutvustab Marge Luude Põlva Talurahvamuseumist. Kohvilaud.
- **Käsitööringi kokkusaamine** 6. ja 20. novembril kell 18. Juhendaja Merike Verev. Oodatud on ka uued huvilised.
- **Linetaants** esmaspäeviti kell 19. Juhendab Ene Risttee. Oodatud on senised ja uued tantsijad.
- **Tai chi kursus** teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.30. Juhendab Raivo Paltser. Ootame rohket osavõttu.
- **KIUMA**
- **Neljapäevaklubi** (kirjandusklubi) kokkusaamine neljapäeviti kell 11.
- **PERI**
- **Sulbi Külleteatri etendus** „Kae kos pandse plõnni“ 6. novembril kell 18.30.
- **Töötukassa tutvustab teenust „Tööta ja õpi“** 15. novembril kell 18.
- **Velsker Aili Urm** kõneleb ravimtaimedest 29. novembril kell 18.
- **TAEVASKOJA**
- **Udmurdi kunstniku Zoya Lebedeva tööde näitus** 10. novembrist 30. detsembrini.
- **Käsitööringi kokkusaamine** kolmapäeviti kell 13.
- **VANAKÜLA**
- **Raamatukogukohvik** „Kadripäeva kaja“ 26. novembril kell 12. Räägime kohvilauas kadrikommetest.

Jaga oma mälestust põllu- ja kodumajandusliku hariduse omandamisest

Põllu- ja kodumajanduslikku haridust on Eesti riigis läbi mitme riigikorra olnud võimalik omandada arvukates põllu- ja kodumajanduskoolides, kutsekoolides ning tehnikumides. Eesti Põllumajandusmuuseum kutsub üles taolistes koolides põllumajanduslikel ja kodundusalastel erialadel õppinud inimesi üles kirjutama mälestusi oma õpingutest ning saatma neid muuseumile, et neid talletada ja teha avalikult kättesaadavaks praegustele ja tulevastele põlvkondadele. Kui leidub ka mõni teemakohane ese, foto või dokument, mille annetamisest muuseumile oled huvitatud, siis võid sellest samuti märku anda. Siinkohal esitame suunavaid küsimusi, millele mälestusi üles kirjutades võib tugineda.

1. Mis koolis Te õppisite? Või läbisite mõne vastava kursuse? (Millises koolis olite varem õppinud?)
  2. Millal Te koolis õppisite? Kui vana Te siis olite? Mis eriala te õppisite?
  3. Mis tingis kooli valiku? Kas olid kindlad ootused, mida kooliprogramm peaks pakuma, milliseid teadmisi ja oskusi õpetama? Kas saite ise kooli valikul kaasa rääkida?
  4. Kas kool oli maksuline?
  5. Kas kooli astumisel nõuti juba enne teatud oskusi ja eelteadmisi? Olid ehk koolikatset? Kas koolis õppisid kõik ühe programmi järgi või sai aineid valida?
  6. Milliseid oskusi-teadmisi koolilt kõige enam nõuti (mis erialad olid kõige populaarsemad)?
  7. Milline oli kõige parem õpetaja-juhendaja? Mis oli koolis kõige meeldivam? Mis oli hästi korraldatud?
  8. Kõige ebameeldivamast õpetajast – miks ei meeldinud? Millised ained või tegevused ei meeldinud? Mis oleks võinud koolis teisiti olla?
  9. Kas õhkkond koolis oli sõbralik ja vaba või range ja distsiplineeriv? Kas toimus ühisüritusi ja väljasõite?
  10. Kas ja kuidas oli korraldatud õppeperioodil õpilaste majutus?
  11. Kas oli kehtestatud koolivorm?
  12. Kua koolis käidi? Kas koolis käimisel oli piiranguid (vanus, abielu vms)? Kas keegi saadeti ka mingil põhjusel ära?
  13. Mida kooli lõpetamise puhul kingiti? Kas kool ka kinkis midagi või premeeris lõpetajaid? Kas on mingeid kooliga seotud mälestusesemeid?
  14. Kas koolis omandatu on hilisemas elus kasuks tulnud? Kas kooli tugevus oli teoreetilist või pigem praktilist laadi? Milliseid koolis omandatud oskusi on kõige enam vaja läinud? Kas on midagi, mille õppimine oli kasutu?
  15. Kuidas tagasivaates kooli hinnata? Kas oleks midagi võinud teisiti teha? Millega seoses kool kõige sagedamini meenub?
- Mälestused palume saata või tuua: Eesti Põllumajandusmuuseumisse, Pargi 4, Ülenurme 61714, Tartu maakond.
Täiendavat infot saab Merlin Lumistelt telefoni 738 3818 või e-postil merlin.lumiste@epm.ee

Põlvamaa eakad tunnevad tervise-teemade vastu huvi

3. oktoobril toimus Põlva Päevakeskuse ja Põlva maavalituse eestvedamisel eakate tervisepäev „Terves kehas, terve vaim“, millest võttis osa üle viiekümne eaka.

Päeva juhatas pidulikult sisse Põlva seniorkoor Ester Libliku juhendamisel. Jätkasid avasõnadega Päevakeskuse juhataja Anne Nook ja Põlvamaa tervise-dendaja Kaire Zopp.

Päeva põhiteemadega alustas sporditeaduste ja füsioteraapia instituudi liikumislabori assistent Liis Süda, kes rääkis liikumise vajalikkusest ja andis ka praktilisi soovitusi võimlemisega tegelemiseks. Üheskoos tehti läbi lihtsamaid harjutusi toolidel. Õpiti selgeks veel teadmata koordinatsiooniharjutused ning saadi infot, kuidas suurendada igapäevast liikumisaktiivsust tervikuna.

Teise teemana esines Tervisekooli juht ja õppejõud Annely Soots teemal eakate tervise edendamine läbi tervisliku toitumise. Annely tegi arusaadavaks tervisekooli toidupüramiidi ja sellest lähtuvad soovitusel, jagas ajakirju nimega „Toitumisteraapia“. Annely sõnum loengu vältel oli, et vikerkaar värvi põhimõtet toidulaual järgides saab palju ära teha oma tervise heaks. Eakad said soovitusi toidukordade (kogused, regulaarsus ja toidugrupid) ja nende kvaliteedi kohta. Üheks soovituseks oli küllastunud rasvhapete sisaldavate toitude vähendamine ja vitamiinide ning mineraalaineid

sisaldavate toiduainete suurendamine toidulaul. Loengu lõpus tekkis paljudel küsimusi toidulisandite ja tervisliku tootumise kohta, millele vastas lektor hea meelega.

Päeva lõpetas Maanteeameti ennetustöö osakonna ekspert Kerli Tallo teemal eakas liikluses. Alustuseks küsis Kerli mõtlemapaneva küsimuse: „Kuidas hinnad sina hetkeolukorda Eesti liikluses ja millise hinde annad iseenda käitumisele liikluses?“, mille üle argumenteeriti veel tervisepäeva lõpuski. Huvitavaks tegi koolituse aktiivõpe nn „Kuldvillaku“ mäng. Osalejad said valida teemade vahel nagu autojuht, jalakäija, enda nähtavaks tegemine ja varia. Mäng oli põnev ja samas teadmisterohke. Õigesti vastanuid premeeriti auhinnaga, mis sisaldas liiklusega seotud sõnumit (helkurvest, ratta lisavarustus, helkurid jne). Küsimus, mis kuldvillaku vastajate seas kohe vastust ei leidnud kõlas järgmiselt - Mis on liikluses „Tere“? Tere liikluses on silmside kaaskäijega, näiteks kui jalakäija soovib teed ületada, peab ta esmalt sõidukijuhile „Tere“ ütleva ehk teemaga pilkkontakti looma. Lisaks arutleti ka selle üle, kuidas teist liiklejat viisaka käitumise eest tänada. Kerli oli osalejatele kaasa võtnud liiklusteemalise ristsõna ja liiklusemärgide töölehe, infovoldikuid ja iga osaleja sai kingituseks kaasa luubi ja helkuri, mis tuletas meelde enda nähtavaks tegemise olulisust.

Peale loengute osa said eakad nautida kohvipausi ning päeva lõpus oli soovijatel võimalus Epp Metsaluige juhendamisel valmistada klaastaarast endale kaunistatud ese.

Hea tervise saladus ongi haigusi ennetada. Eakate tervisepäeval saadud teadmised aitavad sellele igapäeva elus kindlasti kaasa.

Kaire Zopp

Kuidas olla vastutustundlik loomaomanik

Lemmikloomade kasvatamine on teema, mis paneb paljud inimesed kohe oma mõtteid teistega jagama. Meie Kiisa külas elab vastava ala spetsialist Mari Zöbin, kes töötab väikeloomakliinikus Sodalis ja ta oli nõus huvilistele oma tööst rääkima. Nii saigi teoks lemmikloomapäev Vanaküla raamatukogu-küla keskuses. Üritusest võttis osa ka üks neljajalgne – bokser Bella, kes end väga viisakalt ülal pidas ja inimeste juttu tähelepanelikult pealt kuulas.

Hakatusse rääkis Mari siilidest. Mitte et siilid päris lemmikloomad oleksid, kuid vahel tulevad nad siiski majade lähedusse. Mõnikord vajaksid nad ka inimeste abi. Näiteks siis, kui siil liigub õues päevasel ajal, ei põgene eest, jätab üldse haiglase mulje. Sellise käitumise põhjustajateks võivad olla kärbevastased, kes siili okaste vahel pesitsevad ja loomakese elu kibedaks teevad. Loomakliinikus tuligi ette olukord, kus kehvast seisust siil kärbesmunadest ja -vastsetest puhastati ning ta jälle elule turgutati.

Üsna tavaline on, et just lapsed tahavad peresse kassi või koera. Kuid enne looma võtmist tuleb põhjalikult kaaluda, kas lemmikloomade eest hoolitsemisega ikka toime tulla. See nõuab aega ja raha, arvestama peab võimalike terviseprobleemidega. Vahel ei tulda selle pealegi, et ka nn karvutu kass võib tekitada kassiallergiat.

Päris kõike inimeste toidulaualt ei tohi lemmikloomadele söögiks anda. Sibul, küüslauk, sool on nii koerale kui kassile kahjulikud, rosinad, viinamarjad, šokolaad lausa keelatud.

Vastutustundlik loomaomanik ei lase külas kindlasti näiteks arvukal kassikoloonial kontrollimatult vohama hakata. Selleks

Foto Are Nupp

tuleks oma pere lemmiklasta kliinikus steriliseerida või kastreerida. Ja muidugi ei soovi ükski koer, et ta jäetakse üksinda keti otsa, kui pererahvas külast ära mujale kolib.

Mari vastas paljudele küsimustele, andis head nõu ja palus julgelt loomatohtrite poole pöörduda, kui lemmikut mõni tervisehäda vaevama peaks. Raamatukoguhoidja Are Nupp oli hoolitsenud selle eest, et häid nõuandeid leida ka huvitavatest lemmikloomaraamatutest, mis olid tutvumiseks välja pandud. Mitmed neist pakkusid suuremat huvi ja laenutati lugemiseks kaasa. Oli huvitav ja kasulik lemmikloomapäev.

Urve Grünberg

1. novembril kell 13.00
HINGEDEPÄEVA tähistamine
Põlva Päevakeskuse saalis

Oodatud on kõik huvilised!

Mõtiskleda aitavad
preester Leevi Lillemäe ja
Põlva Päevakeskuse seniorkoor

LUSTLIK ISADEPÄEV

11. novembril 14.00
Kähri Seltsimajas

*Mängime mängu
*Valmistame ise kartulikrõpse
*ÜRITUS ON TASUTA

TULE KOOS PEREGA!

Kõnnikolmapäevakud lõppesid helkurkõnniga

2017. aasta Põlva valla kõnnisari algas 26. aprillil ja lõppes 4. oktoobril HELKURKÕNNIGA. Kõnnikolmapäeval valis iga kõndija omale sobiva raja ja läbis iga kord ühe tunni jooksul erinevas kohas paikneva registreerimispunkti.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Põlva rahvas on aktiivne liikuja. Kui oleksime saanud tagasisidet kogu päeva jooksul kõndijatest, siis see arv oleks päevas mitmeid kordi suurem kui tunni jooksul kirja pandud.

Põlva valla kõnnisarjas oli 11 etappi, nendest 6 oli kevadel ja 5 etappi sügisel. Kokku osales sarjas 282 kõndijat, nendest 70 meest. Igal etapil registreeriti keskmiselt 90 liikutajat. Kokku tuli 1015 kõnni korda. Osalejate keskmine vanus oli 33 aastat. Noorim oli lapsevanne ja vanim osaleja 76 aastane. Lisaks märgiti ka kümme koera, nendest kaks rohkem kui kuuel korral. Kõikidel etappidel osales 30 tublit kõndijat. Aasta tagasi oli see arv 12, seega võib öelda, et kõnnisarjas osalemise huvi on märkatavalt suurenenud.

Kogu kõnnisari lõppes ühisüritusega HELKURKÕND, kus tehti kokkuvõtteid

teid kõnnikolmapäevakutest ja tunnustati parimaid. Põlva maavalitsuse tervisedenduse peaspetsialistile Kaire Zopp jagas üritusel helkureid ja rääkis nende vajalikkusest ja õigest kandmisest. Tutvustati ka Põlva ANK noorte poolt valmistatud helkurpuud, kust saab veel tänagi võtta laste enda valmistatud helkureid. Helkurpuu asub noortekeskuse ees koridoris ja on väga populaarne, sest pidevalt tuleb puud täiendada uute helkuritega.

Kõik helkurkõnnil osalejad said sügisese pihlakatega peapaela „Liigun terviseks!“ ja helkuri „Sinu helkur võib päästa elu“. Pärast viimasajast kõndimist sai end turgutada kultuurikeskuse kohvikus sooja tee ja tervislike ampsudega. Peaauphinna – POLAR LOOP aktiivsusmonitori – võitis loosi tahtel väike kõndija Mirtel Muuga. Kõige helkivama kõndija tiitli sai sellel aastal helkurjope kandja Kristiin Piirsalu.

Aitäh kõikidele korraldajatele ja abilistele: Põlva noorsoopolitseinikud Silja Usin ja Anne Truu; MTÜ Meie Stúdio juht ja tantsutreenere Andre Laine; Põlva haiglast Margit Rikka ja Piiret Piho; Põlva Spordikoolist

Taima Nurm; Põlva vallavalitsusest sportlik abivallavanem Janika Usin; Põlva Päevakeskusest Anne Nook, Kerli Tallo Maanteeametist ja OÜ Fautrix.

Eriline tänu kuulub aga koostööpartneritele Põlva Terviseklubist Reet Külaotsale ja Põlvamaa Spordiliidu peasekretär Ingrid Muugale, kes olid kõnnisarja ühed eestvedajad ja helkurkõnni korraldajad ning on alati nõu ja jõuga abiks tervisedenduslikel sündmustel või sportlikel üritustel.

Eve Sock
kultuurispetsialist

Pildil üks osa kõndijatest, kes läbisid kõik etapid. Alumisel pildil noorte valmistatud helkurpuu ja helkurid. Fotod erakogust.

Orienteerumisteisipäevakud on järjest populaarsemad

Põlva orienteerumisteisipäevakute 42. hooaeg kestis aprilli algusest septembri lõpuni. Orienteerumisjooksu huvilised said omavahel ja iseendaga teisipäeviti jõudu katsuda 24 korral.

Kokku tehti selle hooaja teisipäevakutel 6781 starti, mis teeb keskmiseks osalejate arvaks ühel päevakul 280 inimest. See on 19 inimest enam kui eelmisel aastal. Kõigil 24 päevakul oli kohal 32 orienteerujat. 90 päevakulist osalesid 20 päevakul.

Korraldajate meeskonnas tegutsesid peakorraldaja Priit Nurmoja juhtimisel Kadri Nurmoja, Maie Möller, Katrin Viilu, Taima Nurm, Kärt Kamja ja Evelyn Ostrov. Rajameistri ametit pidasid 20 inimest

Orienteerumisteisipäevakute hooaja idulik lõpetamine toimus Salamaa Puhkekeskuses Taevaskojas.

OK Põlva Kobras tänab teisipäevakute 42. hooaja toetajaid ja abistajaid: Põlva Lemeks AS, Riigimetsa Majandamise Keskus, Värskas Vesi AS, Lõuna Pagarid AS, Põlva Tarbijate Ühistu, Tere AS, Oidermaa Talu Seemnekeskus, Värskas Sanatoorium AS, Charlot OÜ, Põlva Maakonna Spordiliit, Põlva Spordikool, Fami-la OÜ, Põlva Agro OÜ, Eesti Kultuurkapital, Põlva vald, Valgjärve vald, Kõlleste vald, Veriora vald

Nikolai Järveoja
Klubi president

Ka nii väiksed saavad o-kaardiga juba hakkama. Foto eraarhiivist

Neljas UmaPido matk viib Taevaskotta

Uma Pido matkasari jõuab Põlva kihelkonda. 2. juunil 2018 aset leidev järjekorras juba viies võrokeelne Uma Pido viib kõiki soovijaid peolainele matkasarjaga, mille käigus külastatakse Vana-Võromaa kõiki kaheksat kihelkonda ning Setomaad.

Uma Pido matkasari kannab nime “Määne om seo maa? Kaemi? perrä!” ja selle neljas matk viib huvilisi **Põlva kihelkonda Taevaskotta. Matka algus on 2. detsembril 2017 kell 11 Taevaskojas, Saesaare parklas.** Raja pikkus on umbes 15 km ja matka kestvus kuni 5 tundi.

Matkarada kulgeb metsateedel ja radadel. Rajale jääb kolm allikat, kust saab karastavat vett juua ja matka lõpus pakutakse ka kuuma teed.

Matkajuht Ülo Leitu viib meid metsavendade punkri juurde, kõneleb Taevaskodadest ja metsa elust-olust. Küllastame Mammaste Tervisespordi keskust ja radasid. Vaatame üle Jakob Hurda sünnikoha ja Himmaste koolimaja. Astume üle Võnnu kihelkonna piiri. Tutvume filmi “Viimne reliikvia” võtpeipaikadega.

Lisainfo:
matkakorraldaja Meelis Maidla 5268715 ja
umapido.ee/upmatkasari

Pühapäeval, 12. novembril 2017
toimub pereüritus
KÕIKIDE LASTE ISADEPÄEV
Põlva Mesikäpa Hallis kell 10 - 14

- Kõikide laste isadepäev on kaitsevaelaste, kaitseliitlaste, piirivalvurite, politseinike, päästjate ja Siseministeri korraldatav heategevuslik kogupereüritus, kus jätkub tegevust nii suurtele kui väikestele.

- Saab osa võtta erinevatest tegevustest, oma käega katsuda relvi ja näha võimsat tehnikat, proovida selga sõdurivarustust ja kontrollida oma tervist.

- Kohapeal on huvitavad töötoad. Toimub PPA teenistuskoerte demonstratsioon. Saalis suur batuut/ takistusrada. Loosiauhinnad ja üllatused.

- Esinevad Eesti Kaitseväge orkester ja Lenna Kuurmaa, Karl Erik Taukar Bänd ning Põlva Spordi- ja Tantsukool Meie Stúdio tantsijad maailma meistrivõistlustel Tšehhis II koha saanud tantsuetendusega, JJ-street tantsijad ja Põlva käsipalliklubi/ Serviti tantsutüdrukud.

Päeva juhib Venno Loosaar
Isadepäeva üritus on kõigile tasuta

Sporditulemused

- Soomes, Järvenpääl toimus 23. septembril maadluse seeria-võistluse Nublust Nabiks neljas etapp, kus meie poisid olid edukad: -26kg II koht Kaspar Kört; -29kg 6. koht Romer Bostan; -53kg I koht Hanno Käär; -53kg II koht Karmo Mötus; -73kg I koht Brait Pill; +73kg I koht Rudolf Pragi ja III koht Markus Kriiskütt

- Tänavused Eesti meistrid orienteerumise pikal rajal selgitati 23. septembril suviselt sooja ja päikeselise ilmaga maailma vanuselt kolmandat tuletorni ümbritsevas metsas Kõpu poolsaarel Hiiu maal. Meie edukamad: N 18 klassis võitis hõbemedali Lorely Kõrvel, 6. koha saavutas Anete Saar. N18 tuli 4. kohale Laura-Liis Kütt, M18 klassis sai 4. koha Kristo Sirk.

- 24. septembril toimusid samas Hiiu maal 56. karikavõistlused orienteerumises. Meie medalivõitjad: N16 1. koht Lorely Kõrvel, 3. koht Johanna Laanoja; N18 1. koht Laura-Liis Kütt; M12 1. koht August Jakobson, M16 3. koht Martin Erik Maripuu; M18 3. koht Kristo Sirk. Orienteerujate treenerid on Nikolai Järveoja ja Kalle Ojasoo.

- Orienteerujate hooaja viimane võistlus, milleks oli rahvusvahelisel Suunto Games, kus osales üle 700 orienteeruja kuuest riigist, toimus Järvemaal Valgehobusemäe suusakeskuses. Meie parimad kahe päeva summas olid: N14A III koht Geteli Hanni, M12 I koht August Jakobson; M14B II koht Mihkel Liivago, M16A III koht Martin Erik Maripuu.

- Lõppes ka Eesti noorte orienteerujate karikasari 2017, mis koosnes 8 etapist. Parimad tulemused: N16 I koht Johanna Laanoja; N18 I koht Laura-Liis Kütt, II koht Birgit Russka; M12 I koht August Jakobson; M14 II koht Samuel Kolsar, M16 II koht Aleksander Kepler.

- Selle aasta karikavõistlused noormeeste D2 vanuseklassi (2006 ja nooremad) käsipallis toimusid 13.-15. oktoober Harjumaal Haabneme kooli ja Randvere kooli võimlates. Kuigi Põlva poisid võitsid kõik alagrupimängud, mängiti kohamängudel viiki ja tulemuseks hõbemedalid. Võistkonnas mängisid Egon Jaako Sing, Karlis Kalk, Romet Viljus, Ardi Hindrikson, Karl-Rasmus Suvi, Jass Einassoo, Egert Land, Aron Oberg, Andero Pikk, Airon Saarna, Gervin Vissov, Henry Leek, Samuel Hakk, Egert Sing. Treenerid Rein Suvi ja Heli Sadam. Turniir parimaks mängijaks valiti Karlis Kalk Põlva Spordikoolist, Põlva võistkonna parim mängija oli Egert Land.

Põlva Spordikool

Põlva Teataja

Põlva Vallavolikogu ja vallavalitsuse infoleht
Ilmub 1 kord kuus
Toimetaja: Anneli Eesmaa, tel 516 0435,
anneli.eesmaa@polva.ee

Trükk: AS Kroonpress

Õnnitleme!

90

Helju Juhkam
Põlva linn
Maimu Jaaska
Tromsi küla

85

Oskar Käis
Puskaru küla

80

Mall Sägi
Kiuma küla
Aili Tusov
Rosma küla
Heli Kesalo
Põlva linn
Aita Kalde
Põlva linn
Taimi Käärrik
Põlva linn
Heino Hindrikson
Soesaare küla

75

Johannes Kond
Põlva linn
Ene Uibo
Põlva linn
Erbert Ilves
Põlva linn
Juta Oinling
Põlva linn
Gunnar Haavandi
Taevaskoja küla
Aime Räsä
Põlva linn
Ants Kepp
Põlva linn
Ilmar Torn
Mammaste küla
Helgi Prans
Põlva linn
Arvi Nemvalts
Partsi küla

70

Õie Kurik
Kähri küla
Tarmo Tsäko
Põlva linn
Raivo Kaarov
Põlva linn
Arvo Puna
Orajõe küla
Karin Klaas
Partsi küla
Mihkel Raig
Põlva linn
Aavo Illak
Metste küla

Novembrikuu juubilarid,
kes ei soovi äramärkimist
ajalehes, palume sellest
teada anda hiljemalt
15. oktoobriks
tel 799 9499

Reedel,
27. oktoobril kell 18

toimub külakeskuses
HIMMASTE KÜLA
ÜLDKOOSOLEK

Päevakorras:

1. Himmaste liivakarjääri kaevandamisloa eelnõu arutelu. Kutsutud on eelnõu koostaja ja Põlva valla esindaja
  2. Jooksvad küsimused
- Kaevandamisloa eelnõu koos lisadega on kättesaadav MTÜ Himmaste Facebooki lehel asuvalt lingilt.
Ootame rohket osavõttu!

Info:

külavanem Andres Vijar,
503 6856

MTÜ Kähri Seltsimaja
ning Tännassilma, Kähri
ja Puskaru
külade üldkoosolek

toimub neljapäeval,
23. novembril kell 18:00
Kähri Seltsimajas.

Koosolekule on oodatud kõik külaseltsi liikmed ja külade elanikud.

Päevakord:

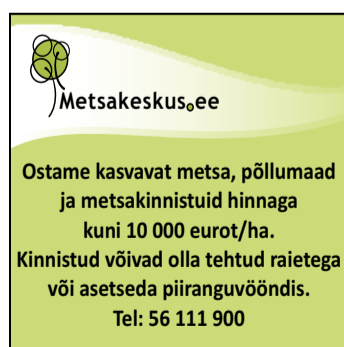
- 2017.a tegevuste kokkuvõtte
Külade arengukava arutelu
MTÜ Kähri Seltsimaja põhikirja muutmise arutelu
2018.a üritused
Jooksvad küsimused
Info: külavanem
Aaro Hallap, 557 1946,
aarahallap@hotmail.com

14.11 kell 19.00 Põlva Gümnaasium

22.11
kl 18
Põlva
muusikakool

Andrei Bogatch
tenor
Ralf Taal - klaver
Verdi, Donizetti, Tosti,
Eduardo di Capua, jt

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvõõndis.
Tel: 56 111 900

Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses:

Oktoobris

K 25.10 kl 19 Endla Teatri etendus „VALGED HETERO MEHED“. Pilet 15 €, sooduspilet 13 €.

Piletid eelmüügis Piletilevis, Piletimaailmas ja Põlva Vallavalitsuse kassas

R 27.10 kl 21 DND plaadi „Kõikide haiguste ravi“ esitus undergroundis. Erikülaline SIBYL VANE. Pilet 8 €. 12 aastat Inglismaal tegutsenud DND on kodumaal tagasi olnud juba viis aastat. Meloodilist ja tumedamat alternatiivrocki viljeleva bändi lubas UNDERGROUNDI kaasa võtta uue albumi nii CD versioonis kui kolmes erinevas toonis vinüülidel, mida kõike on võimalik oma plaadikogusse soetada. DND-le sekundeerib UNDERGROUNDIS Sibyl Vane, alternatiivrocki, bluusi ja popi piirimaal seikleval bändil, mille liidriks on naiskitarrist, laulja ja helilooja Helena Randlaht. Aastaid regulaarselt Baltikumis ja Skandinaavias tuuritanud trio on tuntud oma ekspressiivse helipildi ning jõuliste esinemiste poolest.

Novembris

N 02.11 kl 09 Põlvamaa noortekonverents 2017
R 03.11 kl 19 Naisrahvatantsurühma PÕLVA MEMMED 25. sünnipäevakontsert

K 08.11 kl 19 Rakvere Teatri etendus „LENDAS ÜLE KÄOPESA“. Pilet 15 €, sooduspilet 13 €.

Piletid eelmüügis Piletilevis, Piletimaailmas ja Põlva Vallavalitsuse kassas, tel 799 9480. Osades Ülle Lichtfeldt, Grete Jürgenson, Üllar Saaremäe, Toomas Suuman, Eduard Salmistu, Tarvo Sõmer, Madis Mäeorg, Märten Matsu, Tarmo Tagamets, Margus Grosnõi. Tegevus leiab aset 60ndate Ameerika hullumajas. Peategelane Randle McMurphy pole lihtsalt huligaan, kes satub vangla asemel hullumajja. Ta on elumees, kes kukub alati jalgadele. Endale ootamatult leiab ta enda vastast kindlakäelise öde Ratched, kes valitseb jäigalt suletud psühhiaatriaosakonda.

K 15.11 kl 19 Henrik Normann etenduses „KRAANIGA HUNT BANGKOKIST“. Pilet 15 €, sooduspilet 13 €. Piletid müügil Piletilevis ja Põlva Vallavalitsuse kassas, tel 799 9480. See on lõbus reisiseiklus ja loogiline jätk Henrik Normanni monokomöödiale „Uskumatud seiklused New Yorgis“. Etendus viib vaataja lõbusale ja pöörasele seiklusele Taisse ja toob ka tagasi!

P 19.11 kl 17 Klubi KUUKIIR puhkeõhtu.
Pilet 5 €, klubi liikmetele 3 €

K 29.11 kl 20 Comedy Estonia „SEE ON STAND UP“. Pilet 10 €, sooduspilet 8 €. Piletid müügil Piletilevis. Comedy Estonia on tagasi traditsioonilise sügistuuga, suuremana kui kunagi varem! See on Stand Up – üritus, millest kõik kindlasti jõululauas räägivad!

Comedy Estonia on viimase kuue aasta jooksul kokku toonud hulga noori, kel on kaks peamist ühist joont: geograafiline asukoht Eestimaal ja meeletu armastus stand-up-komöödia vastu. Nagu iga asi siin ilmas nõuab harjutamist ja õppimist, nii oleme ka meie nädalast nädalasse käinud mõõda vabariiki ringi, uute publikutega kohtumas ja enda oskusi lihvimas. Omavahel arutades jõudsime järeldusele, et aeg on ette võtta meie konna tiigi kõige suuremad lavad! Sobib vanusele 16+

N 30.11 kl 09 Põlvamaa koolinoorte tantsupäev 2017

Info tel 799 8230, www.kultuurikeskus.ee

Kinos:

N 2.11 kl 18.00 Seiklus, animatsioon „LUMEINIMISE POEG“
kl 20.00 Märul, ulmefilm, põnevik „MAGNETTORM“
P 5.11 kl 16.00 Draama, märul, fantasia „THOR: RAGNARÖK“
kl 18.30 Põnevik, õudus „SAAG VIII: JIGSAW“
T 7.11 kl 18.00 Draama, märul, fantasia „THOR: RAGNARÖK“
kl 20.30 Põnevik, õudus „SAAG VIII: JIGSAW“
N 9.11 kl 18.00 Põnevik, õudus „SAAG VIII: JIGSAW“
kl 20.00 Draama, märul, fantasia „THOR: RAGNARÖK“
R 10.11 kl 18.00 Komöödia „SVINGERID“
kl 20.00 Komöödia „PAHAD EMMED: JÕULUD“
P 12.11 kl 16.00 Komöödia „SVINGERID“
kl 18.00 Komöödia „PAHAD EMMED: JÕULUD“
N 16.11 kl 18.00 Komöödia „PAHAD EMMED: JÕULUD“
kl 20.30 Komöödia „SVINGERID“
R 17.11 kl 18.00 Kogupere „PETTSON JA FINDUS: MAAILMA PARIMAD JÕULUD“
kl 20.00 Draama „EMA!“
P 19.11 kl 16.00 Kogupere „PETTSON JA FINDUS: MAAILMA PARIMAD JÕULUD“
kl 18.00 Draama „EMA!“
N 23.11 kl 18.00 Kogupere „PETTSON JA FINDUS: MAAILMA PARIMAD JÕULUD“
kl 20.00 Draama „EMA!“
R 24.11 kl 18.00 Märul, ulmefilm, seiklus „ÕIGLUSE LIIGA“
kl 21.00 Komöödia „PAPSIDE LAHING 2“
T 28.11 kl 18.00 Märul, ulmefilm, seiklus „ÕIGLUSE LIIGA“
kl 21.00 Komöödia „PAPSIDE LAHING 2“
N 30.11 kl 18.00 Komöödia „PAPSIDE LAHING 2“
kl 20.00 Märul, ulmefilm, seiklus „ÕIGLUSE LIIGA“

Kino piletiinfo: täispilet: 4 €, sooduspilet 2.50 €, 3D prillid 1 €

Põlva vallas
on seisuga
01.10.2017
9475 elanikku:
mehi 4512
naisi 4963

Ajavahemikul
22.09.2017-23.10.2017
sündis Põlva vallas
5 tüdrukut ja
6 poissi.